

PSZICHOSZKÓP

Gyermekpszichiátriai útikalauz, orvosoknak

Készítette: Dr. Túri Anna

A szenzoros integrációs zavarokról

Az utóbbi évtizedben megsokszorozódott a szenzoros információfeldolgozás eltéréseivel foglalkozó nemzetközi publikációk száma, azonban továbbra is számos tisztázatlan kérdés merül fel a jelenség eredetével, besorolásával és kezelésével kapcsolatban. A szakemberek között jelenleg is nagy a megosztottság a témában: többen önálló “betegségeként” kezdetek tekinteni rá, mások az idegrendszer fejlődési, érési eltéréseinek tekintik, amely többféle komorbid állapot részjelensége lehet.

Mikor gondoljunk rá?

A szenzoros feldolgozás és szenzomotoros integráció zavara egyáltalán nem ritka jelenség, egyes becslések szerint gyermekek közötti előfordulási gyakorisága 5-16% közé tehető. (1,2). Egyaránt jelenthet bizonyos ingerek iránti fokozott érzékenységet (amely megnyilvánulhat averzív vagy ingerkereső viselkedésben) és hyposzenzitivitást is. A viselkedés szintjén az érintett területtől függően változatos tünetekkel találkozhatunk, azonban ezektől függetlenül gyakoriak lehetnek nehezen érthető és kezelhető dührohamok vagy bizonyos helyzetekben tapasztalt visszahúzódnás pl. nagyobb létszámú gyermekközösségbe való beszoktatáskor, nagyobb bevásárlóközpontban való tartózkodás során.

Mely modalitásokban tapasztaljuk?

Az összes érzékelési modalitás érintett lehet: a propriocepciótól - mely gyakran az iskolai készségekben is nehézséget okoz, hiszen gyakran a finommotorikai vagy nagymozgások során tapasztalt ügyetlenség formájában nyilvánul meg, a látáson, halláson, szagláson, ízlelésen és bőrérzékelésen át. A szülők nagyon gyakran számolnak be a gyermek évszakváltáskor jelentkező öltözködési nehézségeiről (rövid-hosszú ruhák viselete), címkék, gombok, varrások zavaró jellegéről, mezítlábon járás kerüléséről vagy bizonyos anyagok extrém kereséséről

(pl.gumiszőrös figurák archoz dörzsölése, puha dolgok hosszas simogatása). Az egyik leggyakrabban problémát jelentő ingerek közé tartoznak bizonyos hangok kerülése, sokan fülüket befogva menekülnek a hangosabb gyermekközösségből vagy, ha a közelükben valamilyen háztartási eszközt kapcsolnak be. A vizuális ingerek is lehetnek egyaránt zavaróak vagy érdekesek: számos esetben kellemetlen a fények hőmérséklete (pl. hideg, neon fény) vagy a világítótest vibrálása, vagy vizuális élménykeresésként megjelenik a tárgyak fókuszponton belüli hosszas vizsgálata, esetleg érdekes szögekből való nézegetése.

Társuló problémák

Korábban egyértelműen autisztikus tünetnek tartották, hiszen egyes becslések szerint a spektrumon érintettek 69-93%-a valamilyen érzékelési területen is tapasztal minőségi eltérést. Az ASD mellett azonban számos egyéb neurodevelopmentális eredetű szindróma részjelensége lehet, mint pl. Tourette-zavar, ADHD (figyelemhiányos hiperaktivitás) és az OCD (kényszeres-rögeszmés zavar).

Források, irodalomjegyzék:

1. Ben-Sasson A, Carter AS, Briggs-Gowan MJ. Sensory over-responsivity in elementary school: prevalence and social-emotional correlates. *J Abnorm Child Psychol.* 2009 Jul;37(5):705-16. doi: 10.1007/s10802-008-9295-8. PMID: 19153827; PMCID: PMC5972374.
2. Ahn RR, Miller LJ, Milberger S, McIntosh DN. Prevalence of parents' perceptions of sensory processing disorders among kindergarten children. *Am J Occup Ther.* 2004 May-Jun;58(3):287-93. doi: 10.5014/ajot.58.3.287. PMID: 15202626
3. <https://childmind.org/topics/sensory-processing-issues/>

Vadaskert Alapítvány
Vadaskert Gyermekpszichiátriai Kórház és Szakambulancia
www.vadaskert.hu
www.vadaskertem.hu

Kérjük, adója 1%-ával támogassa a Vadaskert Alapítvány működését!
Adószámunk: 19007191-1-41